

Röviddel a Lakatos-kormány augusztus 29-i beiktatása után Horthy megkezdte a Magyarország háborúból való „tisztességes” kivezetésére irányuló terveinek végrehajtását. Legfelsőbb Hadúrként a kormány valamennyi tagjának legalábbis látszólagos támogatását élvezve, Horthy úgy döntött, hogy szeptember 8-án fegyverszünetet kér.¹ A döntést végül azonban nem hajtották végre, mert Horthy a Hitlernek és Veessenmayernek tett korábbi fogadalmaival összhangban becsületbeli kötelességének érezte, hogy tájékoztassa a németeket a terveiről. Hogy megkerülje ezt a bizarr álláspontot, Csatai Lajos, Horthy megbízható hadügyminisztere korábban azt javasolta: figyelmeztessék a németeket, hogy ha 24 órán belül nem küldenek öt páncélosadosztályt Magyarország védelmére, a magyaroknak nem marad más választásuk, mint hogy megadják magukat.² Ez a látszólag ügyes terv kudarcot vallott. A magyarok nagy meglepetésére (akik persze arra számítottak, hogy a németek nem hajlandók vagy nem tudják teljesíteni a kérést), a németeknek sikerült az ultimátumban megszabott határidőn belül Magyarországra küldeni bizonyos erőket. Habár ezek kisebbek voltak, mint a magyarok által kértek, elég nagyok voltak ahhoz, hogy meghiúsítsák a kormányzó szándékait, és polgárháború lehetőségével fenyegetsenek. A kormány szerint a németek feltétlenül támogatták volna a jobboldali szélsőségek harcát az egyre nyíltabban megmutatkozó antifasiszta erőkkel szemben – potenciálisan közéjük tartoztak a zsidó munkaszolgálatos-alakulatok is –, melyekről feltételezték, hogy segítséget kapnak az előrenyomuló Vörös Hadseregtől.

Ahogy Horthy szándékai világossá váltak, a politikai-katonai frontvonalak a szélsőséges jobboldaliak (és német támogatóik), valamint a mérsekelt konzervatív erők (és új, baloldali szövetségeik) között világosan kirajzolódtak. Mindkét tábor buzgón hozzalátott a várt végső leszámolás előkészítéséhez.

Horthy tisztában volt a nyilas vezetők mesterkedéseivel, és szeptember 16-án elrendelte letartóztatásukat. Királyi G. ezredes azonban, a Palotánál szolgálatot teljesítő csendőrök parancsnoka, akit az akcióval megbízták, jelentette, hogy nem lehet letartóztatni őket, mert az SS védelme alatt állnak. Keményt Haller védte; Kovarcz Emil, akit Szálasi három nappal előbb az összes nyilaskeresztes erő főparancsnokává nevezett ki, Budán, a Pasaréti úton tartózkodott egy villában SS-védelem alatt, ahol a nyilas hatalomátvétel átfogó tervén dolgozott; Ney Károlyt és Bolhóy Imrét, a szélsőjobboldali veteránszervezet – A Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetsége – KABSZ – vezetőit pártfogójuk, Otto Winkelmann, az SS és a német rendőri erők magyarországi főparancsnoka vette oltalmába, aki nyilván hatékonyabbnak és megbízhatóbbnak tartotta őket, mint Kovarczot; Szálasi, akit Veessenmayer Karl Pfeffer-Wildenbruch SS-Ober-